

1862-03-19

SENDER

Titus Schouw

RECIPIENT

Georgia Skovgaard

FACTS

Document type:
Letter

Mentioned people:
Titus Schouw
Georgia Skovgaard
P.C. Skovgaard

Archive:
Mappe 5 nr. 47

TRANSCRIPTION

Mappe 5

Brev nr. 47

Cape Town. D. 19de Marts 1862

Kjære G! Dette Brev antager jeg vil blive det sidste, jeg sender fra et civiliseret Sted, thi jeg staar nu paa Springet til at gaa ind i Landet. Vognen er ferdig, den er indrettet til at sove i og forsynet med Kogeapparater o.s.v. den trækkes af 8 Muldyr, og desuden have vi 2 Rideheste. En Hottentot (kun Halvblods, de ægte er der kun ganske faa tilbage af, jeg har ingen seet) ledsager os som Tjener og to andre Mænd af ubestemt Race ere med som Kudske. Hidtil har jeg ført et ganske europæisk Liv, levet paa Hoteler, saa dyre som man vel kan ønske sig dem hjemme og ingenlunde saa gode, gaaet i Teater om Aftenen o.s.v. og i grunden ikke seet andet end hvad jeg kunde

●2●

have seet i Europa, kun Afstanden og Bevistheden om at være i Afrika gjør det interessantere; Culturen er for langt fremme her til at man kan faa noget ret Eiendommeligt at see, naturligvis med Undtagelse af Naturen, som neppe noget Sted i Europa ligner denne. Tak for dit Brev, jeg fik det netop d. 16de Marts. Det var ganske snurrigt at læse om Frost og Kulde hjemme, medens her er alt andet end koldt. Forleden Dag blev jeg stærkt mindet om Sneen hjemme, paa en Ridetur kom jeg til en Bugt indesluttet af høie og temlig steile Bjerge, inderst i Bugten var der en stor Sandflade, rimeligvis tidligere Havbund, hvor nu Sandet selv ved den mindste Vind ere i stadig Bevægelse; fra Havet ind i Landet rulle de fine Sandskorn hen over Fladen; omtrent en engelsk Mil fra Havet, har Sandet dannet høie Banker, med runde og bløde Former

●3●

mod Vindsiden medens Læsiden er sønderreven og indskaaren paa samme snurrige maade som Snedriverne hjemme. Sandet her er fuldt saa hvidt og blændende som vor Snee. Skyggen af Hest og Rytter var ganske blaalig paa den. Men jeg har aldrig hjemme seet Snedriver saa store som disse Sandbanker, jeg ved ikke hvor høie de vare, men jeg antager de i Størrelse komme Værhøi nær. Paa begge Sider af disse hævede Bjergene sig først i en jevn Skraaning tæt bevoxet med Krat, saa steile stenede og nøgne, og endelig |kom| denne for de afrikanske Bjerge saa eiendommelige flade Top. En Flod red jeg over en snoer sig mellem Stenene ned fra Bjerget og taber sig i Sandet længe inden den naaer Havet; meget Vand var der ikke i den, hist og her hvor Grunden var blød og

moseagtig

●4●

var der en rig Vegetation af Græs Bregner store Siv, og hist og her store lillagtige Blomster. En Gammel Ven fra Danmark [overstreget: har jeg] fandt [jeg] her, Dunhammeren, ganske den samme venlige Kamerate som hjemme, stod i Mosehullerne og nikke til mig. Ogsaa vore Brombær har jeg fundet her paa sine Steder i en stor Mængde; de ere ikke engang større eller sødere end vore. – Skovgaard maa paa ingen Maade vente saadanne morsomme Breve fra mig som dem han omtaler have været i Fædrelandet; jeg kan let sende Eder noget Sniksnak om hvad jeg har oplevet, men jeg kan ikke skrive Artikler for Tidsskrifter eller Avisfeulietoner, det maa I ikke vente; men nøies med hvad jeg kan præstere; jeg har aldrig været stor i Penen ved du nok. '

●5●

Husk ogsaa hvad jeg bad Dig om ikke at betragte mine Breve som Rundskrivelser; jeg skriver til Dig og Skovgaard og ikke til Andre. Du kan jo altid hilse fra mig naar nogen spørger til mig det er meer end nok. – Capstaden lider jeg ganske godt, her er livligt paa Gaderne, Bugten altid fuld af Skibe fra alle Verdens Hjørner, og Beliggenheden er meget smuk. Hottentotterne her er rasende grime Folk, de vare maaske smukkere da Racen var ren og ublandet, men nu ere de alt andet end skønne derimod i Reglen meget muskuløse og kraftige, og de lader til at være ret godmodige og altid glade og tilfredse; især ere de unge Piger af et lystigt Gemyt seer man paa dem smile de, og smiler man slaa de en Skoggerlatter op.

●6●

Malaierne derimod ere i Reglen smukke Folk med kraftige velproportionerede Lemmer, og iblandt de unge Mandfolk har jeg seet enkelte meget smukke Ansigter. Ogsaa deres Fruentimer ere ret nettede. De ere alle meget lyse i Huden, kun nogle faa Grader mørkere end jeg. I det Hele findes her alle Skaleringer af Hudfarve, lige fra den mørke Kaffe uden Fløde til Kaffe med meget Mælk i; ja end og til den bare Mælk naar jeg tager de Hvide med i Betragtning. Morsomt er det at see om Formiddagen naar Malaierne komme hjem fra deres Fiskeri, Baadene blive trukne gjennem

●7●

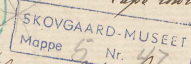
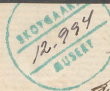
Brændingen op paa Sandet og nu flokkes Koner og Børn om Baadene og slæbe Fangsten bort; store blaalige Fisk som i Formen ligne Makrel ere noget almindelige her og fanges i tusindvis, nogle mindre aborreagtige,

lyserøde Fisk ere ligeledes ret hyppige, de smage ret godt men ere noget tørre som al Fisk her. Hummer er her ogsaa mange af men uden Kløer. En Dag kom Baadene iland med en Mængde Albatroser, som vare fangede i Fiskenet. Havnen er i det hele meget livlig og jeg benytter tidt Formiddagen til at seile mellem Skibene; jeg har forgjeves søgt efter danske Skibe, her har ingen været medens jeg har været her. En utrolig Mængde af Svømmefugle findes her i Bugten, de

●8●

ligne vore Aalekrager meget; de ere utroligt tamme, gaa næsten ikke af Veien for Baadene, idet høieste flyve de en Snes Alen bort, og kaste dem da igjen, eller de dykke hvilket de kan gjøre med en utrolig Ferdighed, tidt seer man dem sidde paa Baadene i Hundredevis, der er da gjerne en af dem paa Toppen af Masten. – Husk ved Leilighed at faa at vide gennem Forvalter Refsholtz [min Hilsen til ham] hvor Skovrider Fredriksens Sønner ere og opgiv mig deres Adresse saa nøiagtig som muligt, maaske kommer jeg i Nærheden af dem, det kunde da mere mig at see dem. Høre [Du] om Danske som Du antager jeg kan komme i Nærheden af paa min Reise saa glem ikke at skrive det til mig. Skriv for Resten Løst og Fast alt selv den ubelejlige Ting har Interesse naar man er saa langt fra Hjemmet. Min Hilsen til Alle fra Din hengivne Broder. T.S.

var der en rig Vegetation af Græs, Breg-
ner, stov, Lis, og hirt og her store blø-
dige Mønstre. En gammel Her fra
Danmark ~~havde~~ fundet her, sin
hjemmeren, ganske den samme
rentlige Temperatur som hjemme,
stod i Mørkeløvtræer og søgte til
mig. Og saa var Brønden her jeg
fundt her, paa sine Steder, en stor
Mængde; de var ikke engang store
eller store, end store. — Skovgaard
maa paa ingen Maade vende indkom-
mest Brønde fra mig som
den kan ondtale, have været.
Fædrelandet, jeg kan let inde gaa
noget Smitsomhed om hvad jeg
har op-vel, men jeg kan ikke
skrive Artikler for Tidsskriftet
eller Avispenetrationer, det maa I
ikke vende, men svies med hvad
jeg kan præstere; jeg har aldrig
vært stor i Polen ved det nok.

Pape torn 2. 11. 1841

Thaar. I dette Brev antager
jeg vil blive det sidste jeg skriver fra
et civiliseret Land, thi jeg staaer nu
paa Springet til at gaa ind i
Landet. Vognen er færdig, den er
indrettet til at sove i og forsynet
med Kogepander o.s.v. den trækker af
8 Mand, og derinde have vi 2 Hste.
heste. En Høllentot (den halvdøde)
de agte er der kun ganske paa Tågen af,
jeg har ingen seet) skriger og som
Tjener og to andre Mand af ulæstent
Race er med som Tjener. I Høllentot
har jeg fat et ganske europæisk L,
helt paa Høllentot, se dog som man
vil kan ønske sig den hjemme
og ingenlunde saa gode, gaet i Tæ-
nen om Høllentot o.s.v. og mig minde
ikke seet andet end hvad jeg kunde

have set i Europa, hvis Opstand
og Beviisthed om at være i Lykke
det interessante; Culturen er for langt
fjernere her til at man kan se
noget ret Eiendommeligt at se, ~~men~~
tildrois med Indtagelse af Naturen,
som neppe noget steds i Europa
kanne. End for det Bred, jeg fik det
netop d. 16de Marts. Det var ganske smukt
at lase om Frost og Kilde fjernere, ~~men~~
her er alt andet end koldt. Tildrois jeg
den jeg stærkt mindet om Læsen hjemme
paa en Ridetur, kom jeg til en Ryst
indesluttet af hvide og grønne stiler, ~~men~~
indesluttet i Bagten var der en stor Landflade
vildtligere tidligere Hevning, hvor man
Sundet så ved den mindste Med
en steds Berørelse, fra Høet ind i
Landet ville de fine Sandbølger
over Fladen; omkring en anglet Mul
fra Høet, her Landet dannede sig
Bølger, med runde og bløde Truer

mod Vind i den modens Laiden er
søndervejs og indskærret paa samme
smukke maade som Sandriverne
hjemme. Landet her er fuldt saa højt
og Sandene som de i Læse, Skyggen
af Felt og Rytter var ganske blødt
paa den. Men jeg har aldrig hjemme
set Sandriver saa store som der
Landbølger jeg end ikke har hørt
de være, men jeg antager de i Stedet
hjemme Værker der. Paa høje Læse
af disse høvede Bjergene sig først
i en jevn Hæmning, det kom med
Fart, saa stille stuede og søgne,
og endelig ^{kom} den for de afrikanske
Bjerge saa eiendommelige flade
Top. En Flod ved jeg over den
svæve sig endelig stunde med fra
Bjerg og lade sig i Landet længe
inden den saare Flod, meget
Vand var der ikke i den, hist og her
hvor Grunden var blød og mægtig

Malaierne der med de i Rylen
smukke Følk med kraftige og
proportionerede Læmmer, og
iblandt de unge Mandfolk
har jeg end auctelt meget smukt
Ansigt. Paa deres Præntninger
er ret nette. De ere alle meget
lyse i Huden, kun nogle paa
Grader mørkere end jeg. I det
Hole findes her alle Skæbninger
af Hudfarve, lige paa den mørke
Læppe uden Fårde til Læppe med
meget Malt; ja end og til den
hvide Malt naar jeg tager de
Hvide med i Betragtning. Morsomt
er det at se om Tirsdagen naar
Malaierne komme hjerne paa deres
Fiske; Bæddene blive trukne gennem

Brandingen op paa Landet og sin
flotter Anker og Rør om Bæddene
og slæbe Tangsten bort; store blaa
lige Fiske som i Formen ligne Ma-
krel er meget almindelige her
og fanges i Luvindene, nogle
mindre størrelse, lyserøde Fiske
ere ligeledes ret hyppige, de smage
ret godt men ere meget tære som at
Fiske her. Nærmere er her ogsaa
mange af men uden Fårde.
En Dag kom Bæddene i Land med
en Mængde Albetroser, som vare
fangede i Fiskeriet. Nærmere
er i det hele meget liden og jeg brugte
til det Tirsdagen til at se
mellem Stenene; jeg har fangt
ved Tøjt efter danske Sten, her har
ingen været medens jeg har været
her. En urolig Mængde af Løve,
mefugle findes her i Bygten, de

12. 9. 94
12. 9. 94
12. 9. 94

Siger vore Budsbrøder meget; de
er utroligt tæmme, gaa smæk
ikke af Væsen for Bæddene, ideo
hviortu flyve de en Smule blæst
og kunde dem da oppe, eller de
dykke hviortu de kan gøre med en
utrolig Færdighed; det ser man
dem sætte paa Bæddene i Hinde
deris; der er da gjerne en af dem
paa Toppen af Hæften. ^(uden Hæfte 20. 9. 94) Tänk
ved Leilighed at faa at vide gjennem
Forvalter Repsholt hvor Hovrider
Friedrichs kommer en og oppe sig
deres Hovrider saa indlydende som muligt
maatte komme jeg i Hæften af dem
det kunde da mere mig at se dem.
Hovrideren saar som de antager
jeg kan komme i Hæften af paa
min Hæfte saa glæde ikke at skrive
det til mig. Hvis for Hæften Løst og
Tæt alt selv den Hæfteløst Løst
har Interes i vore man er saa langt
fra Hæften. Hvis Hæften til
Alle fra den Jægers Broder.
T. S.

Tänk oppe ved jeg ved sig
ikke at betragte mine Bædder
som Hæfteløst; jeg skæder
til sig og Hovrider og ikke til
Anden. Da kan jo altid hviortu
mig naar nogen spørger til mig
det er mere end nok. - Capeladen kan
jeg ganske godt, her er hviortu paa
gaderne. Hviortu altid fuld af
Løst fra alle Hovrider Hviortu;
og Hæfteløst er meget smukt.
Hæfteløst her er bærede grise
Løst, der er smukke smukke
da Hæften var nær og skændt;
men nu er de alt andet end
skændt deris i Hæften naar
smukke og kraftige, og de lader
til at være ret godmodige, og altid
glæde og tilfreds; især er de mig
lige af et ligeligt smukt ser man
paa dem smukke de, og smiler man
saa de en Hæfteløst op.

12.995
SKOVGAARD
MUSEET

Brønshøj
SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 5 Nr. 48
Jens J. Nielsen